

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
КАФЕДРА ІНОЗЕМНИХ МОВ ГУМАНІТАРНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ**

**СИЛАБУС
вibіркової навчальної дисципліни
МІЖКУЛЬТУРНА АНГЛОМОВНА КОМУНІКАЦІЯ**

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Форма навчання	Денна
Курс	IV
Семестр	VIII

Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Міжкультурна англомова комунікація» підготовка бакалаврів.

Розробники: **Кондрук Аліна Юріївна**, кандидат філологічних наук, асистент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей

Протокол № 1 від 31.08. 2021 р.

Завідувач кафедри

доц. Гедз С. Ф.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Форма навчання денна	Бакалавр	Вибіркова
		Рік навчання IV
Семестр VIII		
Лекції 22 год.		
Практичні (семінарські) 20 год.		
Самостійна робота 70 год.		
Консультації 8 год.		
Кількість годин/кредитів 120 / 4 кредити		Форма контролю: залік
ІНДЗ: немає		
Мова навчання: англійська		

II. Інформація про викладача

Таблиця 2

Прізвище, ім'я та по батькові	Кондрук Аліна Юріївна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	-
Посада	асистент кафедри іноземних мов гуманітарних спеціальностей
Контактна інформація	м. т. (066)3429678
	kondruk.alina@vnu.edu.ua , alinakondruk30@gmail.com
Дні занять	http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi
	Усі запитання можна надсилати на електронні скриньки, зазначені в силабусі.

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу. Силабус вибіркової навчальної дисципліни «Міжкультурна англомовна комунікація» укладено відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів спеціальності Філологія та Освіта, освітнього ступеня «Мова та література (польська). Переклад» та «Середня освіта. Польська мова». Призначений для студентів IV курсу факультету філології та журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Предметом курсу є особливості основних типів взаємодії між представниками різних лінгвокультур, вивчення факторів, що здійснюють позитивний чи негативний вплив на результат комунікативної взаємодії.

2. Пререквізити: Вивчення «Міжкультурної англомовної комунікації» передбачає використання знань, набутих під час опанування дисциплін освітнього рівня «бакалавр», а саме: англійської мови, лінгвокраїнознавства, фонетичного практикуму з англійської мови.

3. Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Міжкультурна англомовна комунікація» тематично пов'язаний з дисциплінами, які вивчаються згідно з навчальним планом підготовки студентів з спеціальності «Філологія» та «Освіта. Середня освіта», освітнього ступеня «бакалавр».

4. Мета і завдання навчальної дисципліни. *Метою* навчальної дисципліни «Міжкультурна англомовна комунікація» є розвиток культурного сприйняття, здатності правильно інтерпретувати прояви комунікативної поведінки в різних культурах, ознайомлення з основними проблемами та темами міжкультурної комунікації, оволодіння основними поняттями та термінологією, формування практичних навичок та вмінь, необхідних для спілкування з представниками інших культур з можливістю реалізації міжкультурної комунікації у різних сферах професійної діяльності.

Основними *завданнями* курсу «Міжкультурна англомовна комунікація» є: ознайомлення з теоретичними, методологічними, соціально-психологічними та культурно-антропологічними основами міжкультурної комунікації; вивчення сутності міжкультурної комунікації як особливої форми комунікації та взаєморозуміння людей; вивчення типів, видів, форм, моделей та структурних компонентів міжкультурної комунікації, оволодіння методологічними прийомами комунікативної поведінки; засвоєння методів дослідження міжкультурної комунікації; розширення міжкультурної компетенції під час аналізу конкретних прикладів міжкультурного спілкування; вивчення ефективних стратегій міжкультурного міжособистісного спілкування, прийомів подолання міжкультурного та лінгвоетнічного бар'єру, стереотипів тощо.

5. Результати навчання (компетентності). У процесі вивчення курсу здобувачі освіти повинні оволодіти такими компетентностями, як:

Загальні компетентності:

- *Здатність вчитися і опановувати нові знання.*
- *Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, послуговуватись ефективними прийомами й засобами вербальної та невербальної комунікації.*
- *Здатність спілкуватися іноземними мовами, працювати в міжнародному контексті.*
- *Здатність генерувати нові ідеї, виявляти, ставити проблеми та знаходити шляхи їхнього вирішення як індивідуально, так і колективно.*
- *Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.*
- *Здатність послуговуватись сучасними технологіями*
- *Здатність діяти на основі етичних міркувань, засад толерантності, дотримуватись норм професійної етики.*

Фахові компетентності:

- *Здатність дотримуватись у науковій та професійній роботі принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, прозорості, партнерства, компетентності й професіоналізму, законності.*
- *Здатність володіти у професійній діяльності системою лінгвістичних знань, що охоплює відомості про основні мовні явища в теоретичному, практичному, синхронному, діахронному, стилістичному, соціокультурному аспектах, усвідомлювати виховний потенціал мовних засобів.*
- *Здатність послуговуватись в освітній та дослідницькій роботі науковою термінологією, категоріями й поняттями у процесі інтерпретації реалій історико-культурного процесу,*
- *Здатність демонструвати на високому рівні сформовані мовну, мовленнєву, комунікативну компетентності з польської та англійської мов в процесі фахового спілкування, коректування текстів, перекладу, викладання, дослідницької роботи.*
- *Здатність стимулювати у здобувачів освіти на уроках англійської мови інтерес до навчання, мотивацію до саморозвитку, формувати ключові та предметні компетентності, наскрізні уміння, застосовуючи особистісно-орієнтований і діяльнісний підходи, ефективні*

методики й технології інтегрованого вивчення іноземних мов, національних літератур та культурних традицій.

- Здатність дотримуватись у науковій та професійній роботі принципів особистого прикладу, відповідальності, справедливості, академічної свободи, взаємоповаги, прозорості, партнерства, компетентності й професіоналізму, законності.

Програмні результати навчання:

- Вільно спілкується іноземною мовою усно й письмово, використовує їх для організації продуктивної міжкультурної комунікації, чітко й логічно викладає свої думки, обґрунтовує їх, послуговується тактиками і стратегіями побудови ефективного комунікативного процесу.

- Ефективно працює з інформацією: добирає необхідні відомості, критично аналізує й інтерпретує їх, впорядковує, класифікує й систематизує у ході реалізації наукових досліджень.

- Володіє відомостями щодо різноманітних мовно-літературних і суспільно-історичних явищ та процесів, оперує базисними філологічними, світоглядними поняттями, розуміє специфіку сучасних гуманітарних знань, презентує їх у результатах своєї професійної діяльності.

- Володіє знаннями з фонетики, лексикології, граматики, орфографії, орфоенії англійської мови, уміє їх практично використовувати в освітньому процесі, знає методику формування мовних компетентностей здобувачів освіти.

- Послуговується англійською мовою вільно в усній та писемній формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному) для розв'язання особистих, професійних, наукових комунікативних завдань.

- Виконує як усний, так і письмовий переклади, коректування текстів різного функціонального призначення й рівня складності, працює зі словниками й довідковими джерелами, новітніми інформаційними технологіями в галузі перекладу.

- Проявляє самостійність і відповідальність у науковій та професійній роботі, здатність працювати у команді, дотримуватись етичних принципів і засад академічної доброчесності.

У результаті вивчення дисципліни студенти будуть **знати**:

- основні положення міжкультурної комунікації;
- особливості різних видів комунікації
- специфіку міжкультурної та міжособистісної комунікації;
- особливості дискурсивної поведінки носіїв різних культур

вміти:

- оперувати основами вербальної та невербальної комунікації;
- добирати певний тип комунікативної поведінки відповідно до культурного середовища;

- дотримуватись толерантного ставлення до інших культур та їх представників;
- долати бар'єри міжкультурної комунікації;

володіти:

- основними поняттями й термінами з галузі міжкультурної комунікації;
- базовими методами та навичками попередження й усунення міжкультурних конфліктів;

- основами політкоректності під час спілкування з носіями інших культур.

IV. Структура навчальної дисципліни.

Таблиця 3

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, відведених на:					Форма контролю/ Бали
	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	

Змістовий модуль I						
Understanding Intercultural Communication. An Introduction and Overview.						
Тема 1. Worldview and Intercultural Communication.	6	2	2	2	-	ДС, К, Т / 10
Тема 2. Culture and Communication. Cultural Patterning and Variability. Characteristics of individualist and collective cultures.	24	2	2	20	-	ДС, К, Т / 10
Тема 3. English: a language of action.	4	2	-	2	-	ДС, К, Т / 10
МКР 1						10
Разом за модулем 1	34	6	4	24		20
Змістовий модуль II						
Intercultural Interaction: Verbal and Nonverbal Communication.						
Тема 4. Intercultural Interaction: Verbal Communication.	10	2	2	4	2	ДС, К, Т / 10
Тема 5. Intercultural Interaction: Nonverbal Communication. Eye contact. Facial expression. Hand gestures. Space.	12	2	2	6	2	ДС, К, Т / 10
МКР 2						10
Разом за модулем 2	22	4	4	10	4	20
Змістовий модуль III						
Developing intercultural skills.						
Тема 6. Developing flexible thinking to deal with different intercultural situations.	10	2	2	6	-	ДС, К, Т / 10
Тема 7. Communicating effectively. Communicating clearly – good and bad news. Managing conversation styles.	10	2	2	4	2	ДС, К, Т / 10
Тема 8.	8	4	2	2	-	ДС, К, Т / 10

Managing international meetings. Decision making. Dealing with different styles of communication.						
МКР 3						10
Разом за модулем 3	28	8	6	12	2	20
Змістовий модуль IV						
Intercultural Communication Practices: Managing, Negotiating, and Persuading.						
Тема 9. Negotiating across cultures. Setting clear objectives for a negotiation. Influencing strategies for negotiations.	12	2	2	8	-	ДС, К, Т / 10
Тема 10. Managing conflict. Understanding and avoiding conflict. Dealing with conflict.	12	2	2	6	2	ДС, К, Т / 10
Тема 11. Intercultural Challenges.	12	-	2	10	-	ДС, К, Т / 10
МКР 4						10
Разом за модулем 4	36	4	6	24	2	20
Presentation						10
ККР						10
Усього	120	22	20	70	8	100

Оцінка за змістовий модуль обраховується як середнє арифметичне оцінок за поточний контроль. Форма контролю: ДС – дискусія, К – конспект, Т-тести, МКР– модульна контрольна робота, ККР – комплексна контрольна робота, П – презентація.

Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота включає опрацювання матеріалів лекцій, підготовку до семінарів, систематизацію вивченого матеріалу та дослідницький пошук з метою поглибленого розкриття та розуміння певних тем, огляд основної й додаткової літератури, підготовку презентації.

Таблиця 4

Тема	Кількість годин
Модуль 1. Intercultural Awareness	2
Модуль 1. International Cultures: Understanding Diversity	2
Модуль 1. Ethics, Culture and Communication	4
Модуль 1. The USA and Canada	4
Модуль 1. Mexico	2
Модуль 1. European Countries	2
Модуль 1. Arab Cultures	2
Модуль 1. African Cultures	2

Модуль 1. Japan	2
Модуль 1. China	2
Модуль 2. Gender and Verbal Communication	4
Модуль 2. Gender and Nonverbal Communication	6
Модуль 3. Intercultural Communication Practices	2
Модуль 3. Managing first meetings. Strategies for managing first meetings. Building relationships.	4
Модуль 3. Becoming a better listener. Clarifying meaning. Listening effectively.	2
Модуль 3. Presenting across cultures. Customising your message for different audiences. Managing questions effectively.	4
Модуль 4. Profiling your intercultural competence. Self-profiling of intercultural competence and development of a personal action plan.	8
Модуль 4 Working in an international team. Introducing yourself to your team. Giving and responding to team feedback.	6
Модуль 4. Managing diversity and creativity. Getting the best out of an international team. Problem-solving techniques.	10
Усього	70

V. Політика оцінювання

Навчальний процес та контроль його результатів здійснюється згідно з [Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань студентів Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни «Міжкультурна англomовна комунікація» студент зобов'язаний відвідувати лекційні та практичні (семінарські) заняття, опрацьовувати інформаційні джерела та літературу, готуватися до занять (аналіз та опрацювання вивченого на занятті матеріалу, підготовка завдань згідно плану практичних занять, активна участь у роботі під час практичного заняття, підготовка презентацій).

Поточний контроль здійснюється викладачем на практичних заняттях протягом семестру. Метою поточного контролю є перевірка рівня знань студента при виконанні різного виду завдань на практичних заняттях. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент на кожному практичному занятті – 10 балів, відповідно за кожен змістовий модуль (ЗМ) студент отримує середнє арифметичне від усіх отриманих балів, тобто максимально 10 балів, за всі чотири змістових модулі (ЗМ), становить 40.

У разі відсутності з поважної причини на практичному занятті студент самостійно опрацьовує тему. Матеріал пропущеного заняття студент складає на передостанньому практичному занятті. Знання студента оцінюють за допомогою усного опитування по темі.

Усі види навчальної діяльності студента оцінюються певною кількістю балів. Комплексна оцінка знань проводиться викладачем за 100-бальною шкалою. Вивчення дисципліни закінчується заліком.

Модульний контроль здійснюється викладачем і може проводитись лише один раз. Відсутність студента на модульній контрольній роботі оцінюється у 0 балів. Повторне складання модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності на МКР з поважної причини та проводиться на передостанньому занятті. Максимальна кількість балів, яку студент може отримати за поточний контроль, становить 40, за підсумковий – 60. Рівень знань студента за поточний і модульний контроль оцінюється в балах та фіксується в журналі після вивчення кожного змістового модуля.

Сумарна кількість балів, яку студент отримує за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Таблиця 5

Поточний контроль (мах = 40 балів)				Підсумковий контроль (мах = 60 балів)						Загальна кіль-кість балів
ЗМ 1	ЗМ 2	ЗМ 3	ЗМ 4	МКР 1	МКР2	МКР3	МКР4	ККР	Презент ація	
10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	100

*Під час вивчення курсу «Міжкультурна англомова комунікація», визнаються результати навчання, отримані в неформальній освіті (професійні курси/тренінги, онлайн-освіта, стажування тощо), які за тематикою, обсягом вивчення та змістом відповідають курсу «Міжкультурна англомова комунікація» як в цілому, так і його окремим модулям, темі (темам), що передбачені цим силабусом. Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, відбувається протягом першого місяця семестру, у якому вивчається курс. Деталі щодо процедури зарахування результатів подані за посиланням https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_Vизнання_резул_tamiv_VНУ_ім._Л.У._2_ред.p

Основою навчального процесу та взаємин студента і викладача є об'єктивність, чесність, справедливість, порядність, толерантність, рівність учасників освітнього процесу. Здобувачі освіти зобов'язані дотримуватися засад академічної доброчесності: самостійно виконувати навчальні завдання; вказувати покликання на джерела у разі використання ідей, тверджень тощо; надавати достовірну інформацію про результати своєї навчальної та творчої діяльності. Відповідальність за порушення норм академічної доброчесності здійснюватиметься згідно з Кодексом академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу. Терміни підсумкового контролю, ліквідації академічної заборгованості визначені розкладом заліково-екзаменаційної сесії.

VI. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік. Підсумковий контроль проводиться згідно розкладу заліково-екзаменаційної сесії.

У випадку незадовільної оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може скласти або перескласти одну із тем, написати підсумковий тест тощо.

Повторне складання заліку з дисципліни допускається не більше двох разів: один раз-викладачеві, другий – комісії, яка створюється деканом факультету.

VII. Шкала оцінювання

Комплексна оцінка знань здійснюється викладачем за 100-бальною шкалою. Сумарна кількість балів, яку студент отримує при складанні модулів за 100-бальною шкалою, визначає його підсумкову оцінку, яка відповідає: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Переведення оцінок, виражених у балах за стобальною шкалою, в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS здійснюється відповідно до таблиці.

Таблиця 6

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	для екзамену, практики	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано

82 – 89	Дуже добре	
75 – 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 – 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

VIII. Рекомендована література:

Основний перелік:

1. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Київ: Академія, 2004. 344 с.
2. . Кабакчи В. В. Основи англоязычної міжкультурної комунікації. СПб., 1998.
3. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація. Київ: Видавничий центр «Академія», 2012. 288 с.
4. Наместникова И. В. Межкультурная коммуникация как социальный феномен: дис. д-ра филос. наук. 09.00.11. М., 2003. 352 с.
5. Asante, M., Miike, Y., & Yin, J. The Global Intercultural Communication Reader. 2nd ed. New York: Routledge, 2013. 600 p.
6. Cohen R. Negotiating Across Cultures. International Communication in an Inderdependent World. Washington, DC: United States Institute of Peace Press, 1997. 193 p.
7. Mathews G. Global Culture / Individual Identity: Searching for Home in the Cultural Supermarket. New York: Routledge, 2000. 240 p.
8. Samovar L., & Porter, R. Intercultural Communication: A Reader (9th edition). 13th Ed. Belmont, CA: Wadsworth Publishing Company, 2012. 532 p.
9. Shaules, J. Deep Culture: The Hidden Challenges of Global Living. Toronto: Multilingual Matters, 2007. 264 p.
10. Wierzbicka, A. Cross-cultural Pragmatics: The Semantics of Human Interaction. New York: Mouton de Gruyter, 2003. 502 p.

Додатковий перелік:

1. Спільна історія. Діалог культур: навч. посіб / П. Вербицька, Н., Н. Голосова, В. Дяків та ін.; Всеукр. асоц. викл. історії та сусп. дисциплін «Нова доба». Львів: ЗУКР, 2013. 256 с.
2. Хабермас Ю. Понятие индивидуальности. О человеческом в человеке. М.: Политиздат, 1991. С. 195-206.
3. Hofstede G. Culture's Consequences: International Differences in Work-Related Values. Beverly Hills, CA: Sage Publications, 2001.
4. Kim U. Individualism and Collectivism. Thousand Oaks. Sage Publications, 1994. 348 p.
5. Trompenaars F. Riding The Waves of Culture. London, UK: Economist Books, 2020. 432 p.
6. Wiseman R. L., Koester J. Intercultural Communication Competence. Newbury Park, CA: Sage, 2002.